ಶ್ರೀಃ

ದೇವಪೂಜಾಪದ್ಧತಿಃ

★

ಉಡುಪಿ

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್

ದೇವಪೂಜಾಪದ್ಧತಿಃ

ಉಡುಪಿ

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್

Devapūjāpaddhatih

ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಅಚ್ಚು:

ಶಾ. ಶಕ ೧೮೯೬

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್

ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಉಡುಪಿ

ಅಚ್ಚುಗಾರರು:

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮುದ್ರಣಾಲಯ

ಉಡುಪಿ

ಉಪೋದ್ಘಾತ

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ 'ಸುಖಮೇವ ಮೇ ಸ್ಯಾದ್ದುಃಖಂ ಮನಾಗಪಿ ಮಾಭೂತ್' ಎಂಬ ವಚನದಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಐಹಿಕಸುಖವೆಂತಲೂ ಆಮುಷ್ಮಿಕಸುಖವೆಂತಲೂ ಎರಡು ವಿಧ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಗಳಾದ ವಿಷಯಭೋಗಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸುಖವು ಐಹಿಕ ಸುಖ. ಇದು ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಚ ದೇಹೋಽಯಂ ಕ್ಷುದ್ರಕಾಮಾಯ ನೇಷ್ಯತೇ । ಕೃಚ್ಛ್ರಾಯ ತಪಸೇ ಚೈವ ಪ್ರೇತ್ಯಾನಂತಸುಖಾಯ ಚ ॥' ಎಂಬ ವಚನಾನುಸಾರ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಕೇವಲ ಇಹಸುಖಸಾಧನವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಸುಖಲಾಭಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರುವುವು. ಆಮುಷ್ಮಿಕ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವೆಂತಲೂ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖವೆಂತಲೂ ಎರಡು ವಿಧ. ಅಮೃತಪ್ರಾಶನಾದಿ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವು ಕೂಡಾ ಅಶಾಶ್ವತ, ಸಂಸಾರದುಃಖನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕ ನೈಜ ಸುಖಾನುಭವರೂಪವಾದ ಶಾಶ್ವತ ವಿಲಕ್ಷಣ ಸುಖವೇ ಮೋಕ್ಷಸುಖ. ಇಂತಹ ಸುಖವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು? 'ಜ್ಞೇಯೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಶೇಷಸ್ತು ಜ್ಞಾನೇ ಸ್ಯಾದುತ್ತರೋತ್ತರಮ್ । ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಾಃ ಸ್ಯುರ್ಜ್ಞಾನಾದೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥' ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ವ ಪುರುಷಾರ್ಥವೂ ಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಸಿಗತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂತಹ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವು ಪರಮಾತ್ಮನ ಅತ್ಯರ್ಥಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದು. 'ಭಕ್ತ್ಯೈವ ತುಷ್ಟಿಮಾಪ್ನೋತಿ ವಿಷ್ಣುರ್ನಾನ್ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ ॥' ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕ ಸುದೃಢಸ್ನೇಹರೂಪವಾದ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಭಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಹಾಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪ, ಮಹಿಮೆ, ಗುಣಾತಿಶಯಗಳ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನವು ಅವಶ್ಯಕ. ದೇವತಾರ್ಚನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತಿಮೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪಧ್ಯಾನಕ್ಕೂ ತುಳಸಿ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪ, ಆಭರಣಾದಿಗಳು ಗುಣಧ್ಯಾನಕ್ಕೂ ವೇದಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಧ್ಯಾನಕ್ಕೂ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಇಷ್ಟದೇವತಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲವೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಕರಾರ್ಚಿತವಾದ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪ್ರಕಾರ ಆವಾಹನ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಮೃತ ಪರಿಮಳೋದಕಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೊಳೆದು ಒರಸಿ, ದಿವ್ಯವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪರಿವಾರಸಹಿತವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸುವುದು; ತುಳಸಿ, ಪರಿಮಳ ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವುದು; ಉತ್ತಮವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು; ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು; ಸುವಾಸನಾದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಧೂಪವನ್ನೂ ಮಂಗಲನೀರಾಜನವನ್ನು ಎತ್ತುವುದು; ನಾನಾ ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಸುವುದು; ಚಾಮರ ಹಾಕುವುದು; ಬೀಸುವುದು; ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಬರುವುದು; ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು; ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಿ ನರ್ತನ ಮಾಡುವುದು; ಹಾಡುವುದು.

ಭಜನೆ ಮಾಡುವುದು, ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಆತನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪುರಾಣಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಕೇಳುವುದು, ಆತನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು, ಆತನನ್ನು ಕಣ್ದಣಿಯೆ ನೋಡುವುದು. ರಾತ್ರಿಗೆ ಸವಿಹಾಲನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು, ಮಲಗಿಸುವುದು. ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ ತೂಗುವುದು; ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಭಗವತ್ಸೇವೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು—ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನವು ಸದಾ ನೆಲೆಯಾಗುವುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಸಂಶಯವಿರುವುದು? ಆದುದರಿಂದಲೇ, 'ಶ್ರವಣಂ ಕೀರ್ತನಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಂ ಪಾದಸೇವನಮ್ । ಅರ್ಚನಂ ವಂದನಂ ದಾಸ್ಯಂ ಸಖ್ಯಮಾತ್ಮನಿವೇದನಮ್ ॥ ಎಂಬ ನವವಿಧಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರು ವಿಧಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಧದ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಹಾಕೃಪಾಸಮುದ್ರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸರ್ವ ಸುಖಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಉದಾಹೃತಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಭಜಕರಿಗೆ ಅವನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಒಲಿಯದೆ ಇದ್ದಾನು?

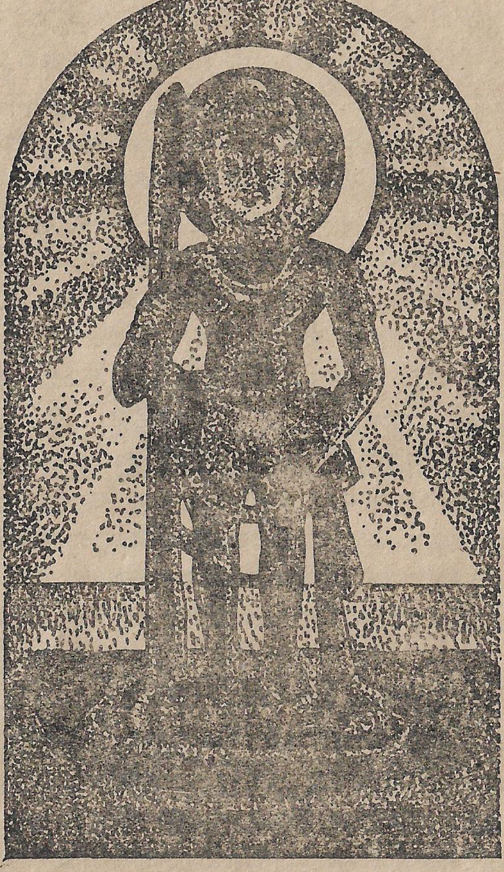
ಇಂತಹ ದೇವತಾರ್ಚನದ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕರ್ಮಗಳು ಲೋಪವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಲೋಕಾನುಗ್ರಹವನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವದಾ ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರ ಶ್ರೇಯೋಽಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಿರುವ, ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಸಂವರ್ಧಿನೀ' ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಬೋಧಿನೀ' ಎಂಬ ಎರಡು ದಿವ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಮಹಂಸಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯತ್ವಾದ್ಯನೇಕಗುಣಸಂಪನ್ನರಾದ ಕೀ। ಶೇ। ಶ್ರೀಅದಮಾರುಮಠದ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಬುಧಪ್ರಿಯತೀರ್ಥಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ದೇವಪೂಜಾವಿಧಿಯ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕಳೆದ ಕೀಲಕ ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುನ ಬ॥ ೧೪ನೆಯ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಛಾಪಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ತಂತ್ರಸಾರ, ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಆವಾಹನ, ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತುಲಸೀ ಜಲ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಗವದ್ರೂಪಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಗ್ರಂಥಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲವರ ಉಪದೇಶದಿಂದಲೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತುಳಸಿ ಮೊದಲಾದ ಜಡಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮೆ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಜಡಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಫಲವೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಮಾರ್ಚನೆಯ ಫಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಬಾಲಕರು ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ 'ಕರ್ಮಣಾ ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ತೇನ ಪ್ರೀತಿಸ್ತಥಾದ್ಭುತಾ । ಅಪರೋಕ್ಷಮಗರ್ಭಶ್ಚ ಮುಕ್ತಿರಾನಂದವರ್ಧನಮ್ ॥' ಎಂಬ ವಚನಾನುಸಾರ ಆತನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಆದರಪೂರ್ವಕವಾದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ಸೂಚನೆ

ತುಲಸೀ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ನಾನಾನಂತರ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ[೧] ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶೋಧಿಸಿ, ನೆರಳು ಬೀಳದಂತೆ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಗ್ರೋದಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ, ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ತುಳಸೀಕಾಷ್ಠಗಳನ್ನು ತೇದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ದೇವಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ, 'ಮನುಷ್ಯಚ್ಛಾಯಾನಿಬರ್ಹಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಭ್ರಮಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥' ಎಂದು ಮೂರು ಸಲ ಜಲಯುಕ್ತ ಶಂಖವನ್ನು ಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಸೂಕ್ತದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಿಸರ್ಜನ ಮಾಡಿ. 'ಶಾಲಗ್ರಾಮಶಿಲಾಯಾಂ ತು ನಿತ್ಯಂ ಸನ್ನಿಹಿತಃ ಕಲಿಃ । ಭೀಮಸೇನ ಮಹಾಬಾಹೋ ಗದಯಾ ಪೋಥನಂ ಕುರು ॥' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಶಾಲಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಶಂಖದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಆ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ, ಶಾಲಗ್ರಾಮ, ಸುದರ್ಶನ, ಚಕ್ರಾಂಕಿತ, ವಿಷ್ಣುಪಾದ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಾಮ್ರದ ಅಭಿಷೇಕಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕಲಶೋದಕವನ್ನು ಮೂಲಮಂತ್ರ(ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ)ದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಆಂಭೃಣೀಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, [ಈ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಕ್ಕೂ ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು] ಈ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯತೀರ್ಥವನ್ನು ದೇಹಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ತಾನೂ ಒಂದು ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನೈವೇದ್ಯಪಾಚಕರೇ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಬರೀ ನೆಲದಮೇಲೆ ಇಡಬಾರದು. ದೇವರ ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪೂಜಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ದೇವರ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಜಪಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಪೂಜೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಿಸರ್ಜನಾನಂತರ ದೇವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪೂಜೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

೧ ಪೂಜೆಗೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆ ನಿಷಿದ್ಧ. ತಾಮ್ರ, ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಯೋಗ್ಯ.

ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಮಂಥಪಾಶಧರಂ ದಿವ್ಯಾರ್ಭಕಾಕೃತಿಮ್ ।
ಶಿಖಾಬಂಧತ್ರಯೋಪೇತಂ ಭೈಷ್ಮೀಮಧ್ವಕರಾರ್ಚಿತಮ್ ॥

ಶ್ರೀಃ

॥ ಶ್ರೀಹರಯೇ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

ದೇವಪೂಜಾಪದ್ಧತಿಃ

ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಪ್ರಚೇತಸ ಊಚುಃ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಂ ಮುನೇಃ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಃ ಪರಮಂ ಸ್ತವಮ್ । ಜಪತಾ ಕಂಡುನಾ ದೇವೋ ಯೇನಾಽಽರಾಧ್ಯತ ಕೇಶವಃ ॥ ೧ ॥ ಸೋಮ ಉವಾಚ ॥ ಪಾರಂ ಪರಂ ವಿಷ್ಣುರಪಾರಪಾರಃ ಪರಃ ಪರೇಭ್ಯಃ ಪರಮಾರ್ಥರೂಪೀ । ಸ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಃ ಪರಪಾರಭೂತಃ ಪರಃ ಪರಾಣಾಮಪಿ ಪಾರಪಾರಃ ॥ ೨ ॥ ಸ ಕಾರಣಂ ಕಾರಣತಸ್ತತೋಽಪಿ ತಸ್ಯಾಪಿ ಹೇತುಃ ಪರಹೇತುಹೇತುಃ । ಕಾರ್ಯೇಷು ಚೈವಂ ಸ ಹ ಕರ್ಮಕರ್ತೃರೂಪೈರಶೇಷೈರವತೀಹ ಸರ್ವಮ್ ॥ ೩ ॥ ಸ ಬ್ರಹ್ಮಭೂರ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸ ಸರ್ವಭೂತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಪತಿರಚ್ಯುತೋಽಸೌ । ಬ್ರಹ್ಮಾವ್ಯಯಂ ನಿತ್ಯಮಜಂ ಸ ವಿಷ್ಣುರಪಕ್ಷಯಾದ್ಯೈರಖಿಲೈರಸಂಗಿ ॥ ೪ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷರಮಜಂ ನಿತ್ಯಂ ಯಥಾಽಸೌ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ । ತಥಾ ರಾಗಾದಯೋ ದೋಷಾಃ ಪ್ರಯಾಂತು ಪ್ರಶಮಂ ಮಮ ॥ ೫ ॥ ಏತದ್ವೈ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಾಖ್ಯಂ ಸಂಸ್ತವಂ ಪರಮಂ ಜಪನ್ । ಅವಾಪ ಪರಮಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ಸ ಸಮಾರಾಧ್ಯ ಕೇಶವಮ್ ॥ ೬ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಥಮಂ ಪುಷ್ಪಂ ಪುಷ್ಪಮಿಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಃ । ಸರ್ವಭೂತದಯಾಪುಷ್ಪಂ ಸತ್ಯಪುಷ್ಪಂ ವಿಶೇಷತಃ ॥ ೧ ॥ ಜ್ಞಾನಪುಷ್ಪಂ ತಪಃಪುಷ್ಪಂ ಕ್ರಿಯಾಪುಷ್ಪಂ ತಥೈವ ಚ । ಧ್ಯಾನಂ ಚೈವಾಷ್ಟಮಂ ಪುಷ್ಪಮೇಭಿಸ್ತುಷ್ಯತಿ ಕೇಶವಃ ॥ ೨ ॥ ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿಶಿರೋರುಬಾಹವೇ । ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ ಸಹಸ್ರಕೋಟೀಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥ ೩ ॥ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ । ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ೪ ॥ ರಮಾಪತಿಂ ಪೂರ್ಣಗುಣಂ ಮುಕುಂದಂ ವ್ಯಾಸಂ ಚ ವಿಜ್ಞಾನಸಹಸ್ರಭಾನುಮ್ । ಪೂರ್ಣಪ್ರಬೋಧಂ ಚ ಸಂತತ್ತ್ವದೀಪಂ ಕ್ರಮಾದ್ಗುರೂಂಶ್ಚ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ॥ ೫ ॥

ದ್ವಾರಪಾಲವಂದನಮ್

ಶ್ರೀಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ॥ ನಂದಂ ಸುನಂದಂ ಗರುಡಂ ಪ್ರಚಂಡಂ ಚಂಡಮೇವ ಚ । ಜಯಂ ಚ ವಿಜಯಂ ಚೈವ ಕುಮುದಂ ಕುಮುದೇಕ್ಷಣಮ್ ॥ ದ್ವಾರಪಾಲೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ದ್ವಾರಪಾಲನಮಸ್ಕಾರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವಾಯ ವಿಶ್ವೋದಯಸ್ಥಿತಿಲಯೋನ್ನಿಯತಿಪ್ರದಾಯ । ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾಯ ವಿಬುಧಾಸುರಸೌಖ್ಯದುಃಖಸತ್ಕಾರಣಾಯ ವಿತತಾಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ॥ ೧ ॥ ಯೋ ವಿಪ್ರಲಂಭವಿಪರೀತಮತಿಪ್ರಭೂತವಾದಾನ್ನಿರಸ್ಯ ಕೃತವಾನ್ ಭುವಿ ತತ್ತ್ವವಾದಮ್ । ಸರ್ವೇಶ್ವರೋ ಹರಿರಿತಿ ಪ್ರತಿಪಾದಯಂತಮಾನಂದತೀರ್ಥಮುನಿವರ್ಯಮಹಂ ನಮಾಮಿ ॥ ೨ ॥ ಮಾನಸಾನ್ ವಾಚಿಕಾನ್ ದೋಷಾನ್ ಕಾಯಿಕಾನಪಿ ಸರ್ವದಾ । ವೈಷ್ಣವದ್ವೇಷಹೇತೂನ್ ಮೇ ಭಸ್ಮಸಾತ್ ಕುರು ಮಾಧವ । ೩ ॥ ಆಯತಾಭ್ಯಾಂ ವಿಶಾಲಾಭ್ಯಾಂ ಶೀತಲಾಭ್ಯಾಂ ಕೃಪಾನಿಧೇ । ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ವಿಲೋಕಯ ॥ ೪ ॥ ಸತ್ಪತ್ರಗಂಧಪುಷ್ಪಾದ್ಯೈರರ್ಚಯಾಮಿ ಯಥಾ ಹರೇ । ಅನುಜ್ಞಾಂ ದೇಹಿ ದೇವೇಶ ಸಂಸಾರಾರ್ತಿನಿವೃತ್ತಯೇ ॥ ೧ ॥

ಆಸನಪ್ರಾಣಾಯಾಮೌ

(ಅಥಾಽಽಸನ-ಗುರುನಮಸ್ಕಾರ-ಕರನ್ಯಾಸ-ಪಾಪಪುರುಷಧ್ಯಾನಾನಿ ತಚ್ಛೋಷಣ-ದಾಹನ-ಪ್ಲಾವನಾನಿ ಚ ಕೃತ್ವಾ)ಓಂ ಯಂ । ಓಂ ರಂ । ಓಂ ವಮ್॥ (ಇತಿ ಬೀಜತ್ರಯೇಣ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ-ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸೌ ಆತ್ಮನಿ ಕೃತ್ವಾ) ಸರ್ವಾಭ್ಯಸ್ತತ್ತ್ವದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಮಾತೃಕಾದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥[೧] (ಇತಿ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ನ್ಯಾಸಃ

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಮಹಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ಅಂತರ್ಯಾಮೀ ಋಷಿಃ । ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ । ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮಾ ದೇವತಾ । ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂಗತ್ವೇನ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

---

೧ ಹೀಗಿರುವಲ್ಲೆಲ್ಲ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ-ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನನುಕೂಲವಾದಾಗ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಓಂ ವಿಶ್ವಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನಂ ತೈಜಸಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಮೋಂ ಪ್ರಾಜ್ಞಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನಾಂ ತುರ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ರಾಂ ಆತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಯಂ ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಣಾಂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ಯಂ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ವರ್ಣನ್ಯಾಸಃ ॥)

ಓಂ ಕೃದ್ಧೋಲ್ಕಾಯ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ । ಮಹೋಲ್ಕಾಯ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ವೀರೋಲ್ಕಾಯ ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ । ದ್ಯೂಲ್ಕಾಯ ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ । ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ॥ (ಇತಿ ಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸಃ ॥)

ಓಂ ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವತ್ಸಮಾಭಾಸಶ್ಚಿದಾನಂದೈಕದೇಹವಾನ್ । ಚಕ್ರಶಂಖ-ಗದಾಪದ್ಮಧರೋ ಧ್ಯೇಯೋಽಹಮೀಶ್ವರಃ ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರಾಭ್ಯಾಮಾಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಸ್ವಮೂರ್ತಿಗಣಮಧ್ಯಗಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಾಯುಶಿವಾಹೀಶವಿಪೈಃ ಶಕ್ರಾದಿಕೈರಪಿ । ಸೇವ್ಯಮಾನೋಽಧಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಿತ್ಯನಿಃಶೇಷಶಕ್ತಿಮಾನ್ । ಮೂರ್ತಯೋಽಷ್ಟಾ-ವಪಿ ಧ್ಯೇಯಾಶ್ಚಕ್ರಶಂಖವರಾಭಯೈಃ । ಯುಕ್ತಾಃ ಪ್ರದೀಪವರ್ಣಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾಃ ॥ ಬಿಂಬೋಽಸಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೋಽಸ್ಮಿ ತವ ಯದ್ಯಪಿ ಚಾಂತರಮ್ । ಸ್ವಾಮಿನ್ ನಿರ್ದೋಷ ಮದ್ದೋಷಂ ವಿರೇಚಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ (ಇತಿ ಧ್ಯಾನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ [೧೦೮]ವಾರಂ ದ್ವಾದಶ-[೧೨] ವಾರಂ ವಾ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಂ ಜಪೇತ್ ॥)

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಓಂ ನಿ ಷು ಸೀದ ಗಣಪತೇ ಗಣೇಷು ತ್ವಾಮಾಹುರ್ವಿಪ್ರತಮಂ ಕವೀನಾಮ್ ।
ನ ಋತೇ ತ್ವತ್ ಕ್ರಿಯತೇ ಕಿಂ ಚನಾರೇ ಮಹಾಮರ್ಕಂ ಮಘವಂಚಿತ್ರಮರ್ಚ ॥
ಓಮ್ ॥

ಆರಾಧ್ಯಸೇ ಪ್ರಾಣಭೃತಾಂ ಪ್ರಣೇತ್ರಾ ಪ್ರಾಣಾಧಿನಾಥೇನ ಸಮೀರಣೇನ । ನಾರಾಯಣ ಜ್ಞಾನಸುಖೈಕಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಮಮ ಶ್ರೀರಮಣ ಪ್ರಸೀದ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ ॥)

ಸಂಕಲ್ಪಃ

(‘ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ’ತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಲಪಾತ್ರೇ ಗಂಧತುಲಸ್ಯೌ[೧] ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ

೧ ಏಕಾದಶೀ ದಿವಸ ಗಂಧವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದು.

ತಮಃ ಸೂರ್ಯೋದಯೇ ಯಥಾ ॥ ೩ ॥ ನತ್ವಾ ಶಂಖಂ ಕರೇ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ವೈಷ್ಣವಃ । ಯಃ ಸ್ನಾಪಯತಿ ಗೋವಿಂದಂ ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯ-ಮನಂತಕಮ್ ॥ ೪ ॥

(ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಜಲಮಾಪೂರ್ಯ, ತುಲಸೀಗಂಧಪುಷ್ಪಾಣಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ)

ಧ್ಯಾಯಾಮಿ । ಧ್ಯಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಆವಾಹನಂ । ಅರ್ಘ್ಯಂ । ಪಾದ್ಯಂ । ಆಚಮನಂ । ಮಧುಪರ್ಕಂ । ಗಂಧಂ । ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ('ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ'ತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ) ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಮ್ ॥ (ಇತಿ ಮೂಲೇನ ದ್ವಾದಶ[೧೨]ವಾರಂಜಪ್ತ್ವಾ)

ಶಂಖಂ ಚಂದ್ರಾರ್ಕದೈವತ್ಯಂ ಮಧ್ಯೇ ವರುಣದೈವತಮ್ । ಪೃಷ್ಠೇ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೇಧಾ ಅಗ್ರೇ ಗಂಗಾ ಸರಸ್ವತೀ ॥ ೫ ॥ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇ ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಚಾಜ್ಞಯಾ । ಶಂಖೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಂ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥ ೬ ॥

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವರೋಮ್ ॥ (ಇತಿ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ) ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ । ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತುಲಸೀದಲೇನ ಶಂಖೋದಕಂ ಪ್ರತಿಮಾಃ ಪೂಜಾಸಾಧನಾನಿ ಆತ್ಮಾನಂ ಚ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ತಜ್ಜಲಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಪುನ-ರ್ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ತುಲಸೀದಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಅಷ್ಟ [೮] ವಾರಂ ಮೂಲೇನ ಜಪ್ತ್ವಾ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥)

ಕಲಶಪೂಜಾ

(ಬೃಹತ್ಕಲಶೇ ಪೂರ್ಣಕುಂಭೇ ಚ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಗಂಧೇನಾನುಲಿಪ್ಯ ವಸ್ತ್ರ-ಶೋಧಿತಮುದಕಂ ಸಂಪೂರ್ಯ, ಪೂರ್ಣಕುಂಭೇ ಗಂಧೋದಕಂ ತುಲಸೀ-ಕಾಷ್ಠೋದಕಂ[೧] ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ, ತುಲಸೀದಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ಕುಂಭದ್ವಯಂ ಹಸ್ತೇನ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ ॥)

ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ । ಮೂಲೇ ತತ್ರ

---

೧ ಏಕಾದಶೀ ದಿವಸ ಕಲಶಕ್ಕೆ ತುಲಸೀಕಾಷ್ಠೋದಕ-ಗಂಧೋದಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಕೂಡದು.

ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥ ೧ ॥ ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ । ಋಗ್ವೇದೋಽಥ ಯಜುರ್ವೇದಃ ಸಾಮವೇದೋ ಹ್ಯಥರ್ವಣಃ । ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಲಶಾಂಬುಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ॥ ॥ ೨ ॥ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಕಲಶದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಜಪ್ತ್ವಾ) ಓಂ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ । ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ॥ ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ । ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥ ೩ ॥

ಸರ್ವಾಭ್ಯಃ ಪೀಠದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥[೧] ಸಹಸ್ರಾರ ಹುಂ ಫಟ್ ॥ (ಇತಿ ಸುದರ್ಶನಮಂತ್ರೇಣ ರಕ್ಷಾಂ ಕೃತ್ವಾ, ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಾರ್ಥಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮುದ್ರಾಂ ಅಮೃತೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ, ಪವಿತ್ರೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ, ದಿಗ್ಬಂಧನಾರ್ಥಂ ಗದಾಮುದ್ರಾಂ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಸುದರ್ಶನಮುದ್ರಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣದ್ವಾದಶವಾರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಬೃಹತ್ಕಲಶಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಏಕಪಂಚಾಶದ್ವರ್ಣಾನಾಂ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಮೂರ್ತಯಃ । ಆತ್ಮಾದ್ಯಾ

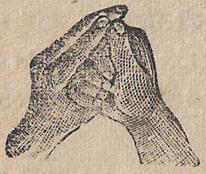
ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾದಿ ಸುದರ್ಶನಾಂತ ೫ ಮುದ್ರೆಗಳು

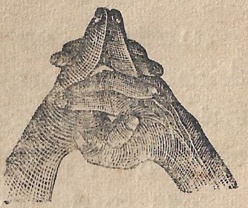
೧. ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮುದ್ರಾ

೨. ಧೇನುಮುದ್ರಾ

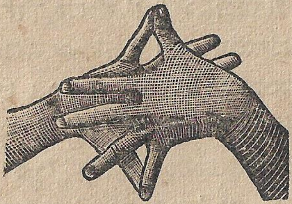

೩. ಶಂಖಮುದ್ರಾ

೪. ಗದಾಮುದ್ರಾ

೧ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕಲಶಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಪೀಠಪೂಜೆ (ಪುಟ 9) ಮಾಡಬೇಕು.

೫. ಸುದರ್ಶನಮುದ್ರಾ

ವಾಸುದೇವಾದ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾ ಮತ್ಸ್ಯಕಚ್ಛಪೌ ॥ ೪ ॥ ಕೋಲೋ ನೃಸಿಂಹಃ ಸಬಟುರ್ಜಾಮದಗ್ನ್ಯರಘೂದ್ವಹೌ । ವಾಸಿಷ್ಠಯಾದವೌ ಕೃಷ್ಣಾವಾತ್ರೇಯೋ ಬುದ್ಧಕಲ್ಕಿನೌ ॥ ೫ ॥ ಶಿಂಶುಮಾರಶ್ಚೇತಿ ಶತಂ ಕಲಾಃ ಕಲಶನಾಮಕಾಃ ॥ [ದೇವತಾಃ ॥]ಅಜಾದಿಶಿಂಶುಮಾರಾಂತಮೂರ್ತಿಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಭಗವನ್ನಾಗಚ್ಛಾಗಚ್ಛ । ಸಶ್ರೀಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಅಜಾದಿ-ಶತಕಲಾಸಹಿತಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಕಲಶಮಧ್ಯೇ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಾದಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ (ಪೂರ್ಣಕುಂಭಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ) ಶಿಂಶುಮಾರಾದಿಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಭಗವನ್ನಾಗಚ್ಛಾಗಚ್ಛ । ಶಿಂಶು-ಮಾರಾದಿಶತಕಲಾಸಹಿತಂ ಸಶ್ರೀಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಕುಂಭಮಧ್ಯೇ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಾದಾವಾಹಯಾಮಿ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸ್ಥಿರೋ ಭವ । ಸನ್ನಿ-ರುದ್ಧೋ ಭವ । ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ । ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ ॥ ಸರ್ವಾಭ್ಯ-ಸ್ತತ್ತ್ವದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಮಾತೃಕಾದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ವರ್ಣದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ॥(ಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ, ಕಲಶೌ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ. ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲೇನ ಜಪ್ತ್ವಾ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಂ । ಆಚಮನಂ । ಮಧುಪರ್ಕಂ । ಪುನರಾಚಮನಂ । ಸ್ನಾನಂ । ವಸ್ತ್ರಂ । ವಿಭೂಷಣಂ । ಉಪವೀತಂ । ಆಸನಂ । ಗಂಧಂ । ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಮೂಲೇನ ದ್ವಾದಶ[೧೨]ವಾರಂ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ) ಶಿಂಶುಮಾರಾದಿಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಕೃದ್ಧೋಲ್ಕಾದ್ಯಾವರಣದೇವತಾಭ್ಯೋ[1] ನಮಃ ॥ ಅಥ ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪ-

[1] ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಆವರಣದೇವತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ಆವಾಹಿಸಬೇಕು.

ಯಾಮಿ । ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ । ನೈವೇದ್ಯಾರ್ಥೇ ಅಮೃತೋಪಹಾರ-ಮಹಾನ್ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಪುನರ್ಧೂಪದೀಪೌ । ನೀರಾಜನಂ । ಛತ್ರಚಾಮರಾದ್ಯುಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ದ್ವಾದಶ-[೧೨] ವಾರಂ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ) ಕಲಶಃ ಕೀರ್ತಿಮಾಯುಶ್ಚ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಮೇಧಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಭಗವನ್ । ಯೋಗ್ಯತಾಂ ಪಾಪಹಾನಿಂ ಚ ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸಾಧಯೇತ್ ॥ ೬ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ 'ಯಸ್ಯಸ್ಮೃತ್ಯಾ' ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ) ಅನೇನ ಕಲಶಪೂಜಾಕರಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥

ಅರ್ಘ್ಯಾದಿಪಂಚ [ಷಟ್] ಪಾತ್ರಪೂಜಾ

ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥

(ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂರ್ವಸಂಗೃಹೀತಾರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಪೂರಕಕಲಶಸ್ಥಜಲಾನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಅರ್ಘ್ಯಾದಿಷಟ್ಪಾತ್ರೇಷು ಸಂಪೂರ್ಯ, ವಾಯವ್ಯೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ, ನೈರ್ಋತ್ಯೇ ಪಾದ್ಯಪಾತ್ರಂ, ಈಶಾನ್ಯೇ ಆಚಮನೀಯಪಾತ್ರಂ, ಆಗ್ನೇಯೇ ಮಧುಪರ್ಕಪಾತ್ರಂ. ಮಧ್ಯೇ ಪುನರಾಚಮನೀಯಪಾತ್ರಂ [ಸ್ನಾನೀಯಪಾತ್ರಂ ಚ] ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಯಥಾ—)

ಪೂರ್ವ

ಈಶಾನ್ಯ ✻ ಆಚಮನೀಯಂ ✻ ಮಧುಪರ್ಕಂ ✻ ಆಗ್ನೇಯ
ಉತ್ತರ ಸ್ನಾನೀಯಂ ✻ ಮಧ್ಯೇ ✻ ಪುನರಾಚಮನೀಯಂ ದಕ್ಷಿಣ
ವಾಯುವ್ಯ ✻ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಪಾದ್ಯಂ ✻ ನೈರ್ಋತ್ಯ

ಪಶ್ಚಿಮ

ಅರ್ಘ್ಯೇ	ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ ವಾಸುದೇವಾಯ	ಮಧುಪರ್ಕೇ	ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ
ಪಾದ್ಯೇ	ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ	ಪುನರಾಚಮನೀಯೇ	ಶಾಂತ್ಯೈ ನಮಃ ನಾರಾಯಣಾಯ
ಆಚಮನೀಯೇ	ರತ್ಯೈ ನಮಃ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ	ಸ್ನಾನೀಯೇ	ವರುಣಾಯ ನಮಃ

(ಕ್ರಮೇಣಾರ್ಘ್ಯಾದಿಷು ದಾನಮುದ್ರಾಂ. ಅಂಜಲಿಮುದ್ರಾಂ, ಗೋಕರ್ಣ-ಮುದ್ರಾಂ, ಸೂಕರಮುದ್ರಾಂ, ಹಂಸಮುದ್ರಾಂ. ಚ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತೇಷು ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಕಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥)

ಪಂಚಾಮೃತದ್ರವ್ಯಪೂಜಾ

ಪೂರ್ವ

* ದಧಿ

ಉತ್ತರ * ಶರ್ಕರಾ * ಕ್ಷೀರಂ ಘೃತಂ * ದಕ್ಷಿಣ

* ಮಧು

ಪಶ್ಚಿಮ

ಕ್ಷೀರೇ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ದಧ್ನಿ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । ಘೃತೇ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಮಧುನಿ ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । ಶರ್ಕರಾಯಾಂ ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ ॥ ಪಂಚಾಮೃತದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥೧

ಪೀಠಪೂಜಾ

ಓಂ ಪರದೇವತಾಯೈ ನಮಃ । ಓಂ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ । ಸರ್ವದೇವತಾಭ್ಯೋ । ಸರ್ವಗುರುಭ್ಯೋ । ಗರುಡಾಯ । ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ । ದುರ್ಗಾಯೈ । ಸರಸ್ವತ್ಯೈ । ಧರ್ಮಾಯ । ಜ್ಞಾನಾಯ । ವೈರಾಗ್ಯಾಯ । ಐಶ್ವರ್ಯಾಯ । ಅಧರ್ಮಾಯ । ಅಜ್ಞಾನಾಯ । ಅವೈರಾಗ್ಯಾಯ । ಅನೈಶ್ವರ್ಯಾಯ । ಪರಮಪುರುಷಾಯ । ಆಧಾರರೂಪಿಣ್ಯೈ ಶಕ್ತ್ಯೈ । ಕೂರ್ಮಾಯ । ಅನಂತಾಯ । ಪೃಥಿವ್ಯೈ । ಕ್ಷೀರಸಾಗರಾಯ । ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾಯ । ಮಹತೇ ದಿವ್ಯರತ್ನಮಂಟಪಾಯ ನಮಃ ॥ ಪಂ ಪದ್ಮಾಯ । ಅಂ ಅರ್ಕಮಂಡಲಾಯ । ಉಂ ಸೋಮಮಂಡಲಾಯ । ಮಂ ವಹ್ನಿಮಂಡಲಾಯ । ಸಂ ಸತ್ತ್ವಾಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಶ್ರಿಯೈ । ರಂ ರಜೋಽಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ಭೂಮ್ಯೈ । ತಂ ತಮೋಽಭಿಮಾನಿನ್ಯೈ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ ॥ ಆತ್ಮನೇ । ಅಂತರಾತ್ಮನೇ । ಪರಮಾತ್ಮನೇ । ಜ್ಞಾನಾತ್ಮನೇ । ವಿಮಲಾಯೈ । ಉತ್ಕರ್ಷಿಣ್ಯೈ । ಜ್ಞಾನಾಯೈ । ಕ್ರಿಯಾಯೈ । ಯೋಗಾಯೈ । ಪ್ರಹ್ವ್ಯೈ । ಸತ್ಯಾಯೈ । ಈಶಾನಾಯೈ । ಅನುಗ್ರಹಾಯೈ ನಮಃ ॥ ಭಗವತಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಯೋಗಪೀಠಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಮದನಂತಾಯ ನಮಃ ॥ ಸರ್ವಾಭ್ಯಃ ಪೀಠದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥

(ಇತ್ಯೇಕೈಕಂ ಮಂತ್ರಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಪೀಠೇ ಉಕ್ತತತ್ತತ್ಸ್ಥಾನೇಷು ಭಾವಯೇತ್ ॥)

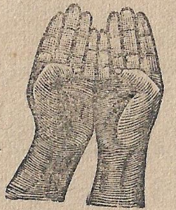
---

೧ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪಂಚಾಮೃತಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ರೂಪಂ ತಸ್ಮೈ ವಾತಾಯ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ ಓಮ್ ॥ ಇತ್ಯಾವಾಹನ-ಮುದ್ರಯಾಽಽವಾಹ್ಯ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥)

(ಪುನಃ ತುಲಸೀಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ) ಸ್ವಾಗತಮ್ । ಸ್ಥಿರೋ ಭವ । ಆವಾ-ಹಿತೋ ಭವ । ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ । ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ । ಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ । ಅವಗುಂಠಿತೋ ಭವ । ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ ॥

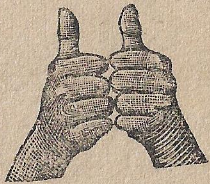
ಆವಾಹಿನ್ಯಾದಿ ಅವಗುಂಠನ್ಯಂತ ೬ ಮುದ್ರೆಗಳು
ಮತ್ತೂ ೭ನೆಯ ಪ್ರಸಾದಮುದ್ರೆ

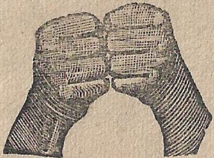
೧. ಆವಾಹಿನೀಮುದ್ರಾ
ಆವಾಹಿತೋ ಭವ

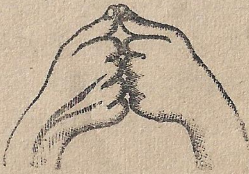
೨. ಸ್ಥಾಪನೀಮುದ್ರಾ
ಸಂಸ್ಥಾಪಿತೋ ಭವ

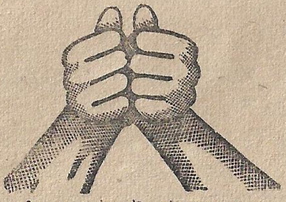
೩. ಸನ್ನಿಧಾಯಿನೀಮುದ್ರಾ
ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವ

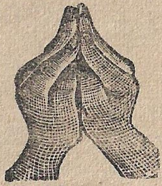
೪. ಸಂರೋಧಿನೀಮುದ್ರಾ
ಸನ್ನಿರುದ್ಧೋ ಭವ

೫. ಸಮ್ಮುಖಮುದ್ರಾ
ಸಮ್ಮುಖೋ ಭವ

೬. ಅವಗುಂಠನೀಮುದ್ರಾ
ಅವಗುಂಠಿತೋ ಭವ

೭. ಪ್ರಸಾದಮುದ್ರಾ
ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ

ಆವಾಹನಮ್[೧]

(ಅಂಜಲೌ ತುಲಸೀಪುಷ್ಪಾಣಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ, 'ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವ'ದಿತಿ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಂ ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ) ಓಂ ಪ್ರಸೀದ ಭಗವನ್ ಆಗಚ್ಛಾಽಗಚ್ಛ । ಭಗವಂತಂ ಸಶ್ರೀಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಮಮ ಹೃತ್ಕಮಲಾತ್ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಓಮ್ ॥

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾಽತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್ ॥

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಓಂ ಆತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ ಯಥಾವಶಂ ಚರತಿ ದೇವ ಏಷಃ । ಘೋಷಾ ಇದಸ್ಯ ಶೃಣ್ವಿರೇ ನ

೧. ಅಧೋಮುಖವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಕಮಲವನ್ನು 'ಯಂ' ಎಂಬ ವಾಯುಬೀಜ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಪ್ರಣವಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ ಊರ್ಧ್ವಮುಖ ಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅರಳಿಸಿ ಬಿಂಬರೂಪದಲ್ಲಿ ನವನಾರೀಕುಂಜರನ್ಯಾಯದಿಂದಿರುವ ಉಪಾಸ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯಾದಿ ಪುಷ್ಪಾಂತವಾಗಿ ಮಾನಸಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, 'ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವ'ದಿತ್ಯಾದಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡಿಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರಕ್ಕೆ ತಂದು ವಾಮನಾಸಾಪುಟದಿಂದ ಹಸ್ತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ತುಲಸೀಪುಷ್ಪಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಮಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀರೂಪದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸನಾದ್ವಾರಾ ಇಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡೋಣವೇ ಆವಾಹನ. ಪೂಜಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಉಪಾಸ್ಯ ಭಗವದ್ರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರಿಸುವುದೇ ಪ್ರಾವಾಹನ ಇಲ್ಲವೆ ವಿಸರ್ಜನ.

ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತರೀತ್ಯಾ ಆವಾಹನ ಅರ್ಚನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಷ್ಠಾನವೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಪರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಿಂದ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಆವಾಹನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಶಾಲಗ್ರಾಮಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ–ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಾ ಭಗವದಧಿಷ್ಠಾನವು ಇರುವುದರಿಂದ—ಆವಾಹನವಾಗಲಿ ವಿಸರ್ಜನವಾಗಲಿ ಆವಾಹನಾದಿ ಮುದ್ರಾಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಲೀ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ತುಲಸೀದಲಸಹಿತ ಶಾಲಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿ ೧೨ ಸರ್ತಿ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಜಪ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರತಿಮಾರ್ಚನ ಮಾಡುತಕ್ಕವರು ಆವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪ್ರಕಾರವೇ ಪೂಜಾ ಮಾಡಿದರೇನೇ ತಕ್ಕ ಫಲವಲ್ಲದೆ ಯೋಗ್ಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪೂಜಿಸಿದಷ್ಟೇ ಫಲ ಬರುವುದು.

ಇತ್ಯುಚ್ಚಾರ್ಯ ಆವಾಹನಾದಿ ಷಣ್ಮುದ್ರಾಃ[೧] ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ ॥) ಸರ್ವಾಭ್ಯಸ್ತತ್ತ್ವದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಮಾತೃಕಾದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ (ಋಷ್ಯಾದೀನುಚ್ಚಾರ್ಯ, ವರ್ಣನ್ಯಾಸಪಂಚಾಂಗನ್ಯಾಸೌ ವಿಧಾಯ, 'ಉದ್ಯದ್ಭಾಸ್ವ' ದಿತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಶಾಲಗ್ರಾಮೇ ಚ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪೇತ್ ॥)

ಭೋ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಜಗತಾಂ ನಾಥ ಯಾವತ್ ಪೂಜಾವಸಾನಕಮ್ । ತಾವತ್ ಸಂಪ್ರೀತಿಭಾವೇನ ಬಿಂಬೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸಂಸ್ಥಿತೋ ಭವ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥)

ಅಭಿಷೇಕಃ

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ವಾಸುದೇವಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ (ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ) ಓಂ ಪಾದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಆಚಮನಂ । ಮಧುಪರ್ಕಂ । ಪುನರಾಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಅರ್ಘ್ಯಾದಿಪಾತ್ರೇಣ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ, 'ಶಂ ನೋ ಮಿತ್ರಃ ಶಂ', 'ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ', 'ಇಷೇತ್ವೋರ್ಜೇತ್ವಾ', 'ಅಗ್ನ ಆಯಾಹಿ ವೀತಯೇ'—ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಕ್ತೈಃ 'ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಸಮೇ ತು ತೇ' ಇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚಾಮೃತಸೂಕ್ತೈಶ್ಚ ಬೃಹತ್ಕಲಶೋದಕಂ ಶಂಖೇನ ಅಭಿಷಿಚ್ಯ, 'ಆಪೋಹಿಷ್ಠೇ'ತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ತುಲಸೀದಲೇನ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಜಲೇನ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಘಂಟಾನಾದಪುರಸ್ಸರಂ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಪೂರ್ಣಕುಂಭೇನೈವ ಮಹಾಭಿಷೇಕಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ಪುರುಷಸೂಕ್ತಮ್

ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷೇತಿ ಷೋಡಶರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಋಷಿಃ । ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಅಂತ್ಯಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ಪರಮಪುರುಷೋ ದೇವತಾ । ಪುರುಷಸೂಕ್ತಮಂತ್ರಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾಽತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್ ॥ ೧ ॥ ಪುರುಷ ಏವೇದಂ ಸರ್ವಂ

೧ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆವಾಹನಾದಿ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ದೇವರು ಸನ್ನಿಧಾನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಮ್ । ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನೋ ಯದನ್ನೇನಾ-
ತಿರೋಹತಿ ॥ ೨ ॥ ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾತೋ ಜ್ಯಾಯಾಂಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ ।
ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ ॥ ೩ ॥ ತ್ರಿಪಾ-
ದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ ಪುರುಷಃ ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾಭವತ್ ಪುನಃ । ತತೋ ವಿ-
ಷ್ವಙ್ ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ಸಾಶನಾನಶನೇಅಭಿ॥೪॥ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಳಜಾಯತವಿರಾಜೋ
ಅಧಿ ಪೂರುಷಃ । ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ ॥೫॥
॥ ೧ ॥ ಯತ್ ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮತನ್ವತ । ವಸಂತೋ
ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಃ ಶರದ್ಧವಿಃ ॥ ೬ ॥ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೌ-
ಕ್ಷನ್ ಪುರುಷಂ ಜಾತಮಗ್ರತಃ । ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತ ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚ
ಯೇ॥೭॥ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಮ್ । ಪಶೂಂ-
ಸ್ತಾಂಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನಾರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ ॥೮॥ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್
ಸರ್ವಹುತ ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ । ಛಂದಾಂಸಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜು-
ಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥ ೯ ॥ ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತ ಯೇ ಕೇ ಚೋಭಯಾ-
ದತಃ । ಗಾವೋ ಹ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ಅಜಾವಯಃ ॥ ೧೦ ॥ ೨ ॥
ಯತ್ ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾ ವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ । ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌ ಬಾಹೂ
ಕಾ ಊರೂ ಪಾದಾ ಉಚ್ಯೇತೇ ॥ ೧೧ ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀ-
ದ್ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯಃ ಕೃತಃ । ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ವೈಶ್ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಶೂದ್ರೋ
ಅಜಾಯತ ॥ ೧೨ ॥ ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಜಾತಶ್ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ
ಅಜಾಯತ । ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯುರಜಾಯತ ॥ ೧೩ ॥

ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ ಶೀರ್ಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ । ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿ-ರ್ದಿಶಃ ಶ್ರೋತ್ರಾತ್ತಥಾ ಲೋಕಾ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥ ೧೪ ॥ ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ಪರಿ-ಧಯಸ್ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ । ದೇವಾ ಯದ್ಯಜ್ಞಂ ತನ್ವಾನಾ ಅಬಧ್ನನ್ ಪುರುಷಂ ಪಶುಮ್ ॥ ೧೫ ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ ॥ ಓಮ್ ॥ ೧೬ ॥ ೩ ॥

ಅಲಂಕಾರಃ

(ಸಂಪುಟೇ ತುಲಸೀದಲಾನ್ಯಾಸ್ತೀರ್ಯ, ಶಾಲಗ್ರಾಮಾನ್ ಸಂಪುಟೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ[೧] ಸಂಪುಟಂ ಪೀಠೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಂ ಜಪ್ತ್ವಾ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ವಸ್ತ್ರಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ವಿಭೂಷಣಂ । ಉಪವೀತಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯ-ಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ ಗಂಧಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ದೂರ್ವಾಯುಗ್ಮಂ ಸಮರ್ಪ-ಯಾಮಿ । ಅಲಂಕಾರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತುಲಸೀ-ದಲೈಃ ಸಹ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲೇನ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ, ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ್ನಾ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರಶತನಾಮ್ನಾ ವೇಂಕಟೇಶ-ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಭಿಃ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಭಿಷೇಕಃ

(ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ಯ ಬಳಿತ್ಥಾ ಸೂಕ್ತೇನ[೨] ವಾಯುಸ್ತುತ್ಯಾ ಚ ತೀರ್ಥಾಭಿಷೇಕಂ ಕೃತ್ವಾ, ಸಮ್ಮಾರ್ಜ್ಯ ಪೀಠೇ ದೇವಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ, ತತ್ತೀರ್ಥಂ ಪೃಥಕ್ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ, ಗರುಡಸ್ಯಾಭಿಷೇಕಂ ಚ ತೀರ್ಥೇನ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ತೀರ್ಥಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ, ಗರುಡಂ ಪೀಠೇ ದೇವಸ್ಯ ವಾಮಭಾಗೇ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್॥)

---

೧ ಶಾಲಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒರೆಸಬಾರದು; ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಒರೆಸದೆ ಇರಬಾರದು.

೨ ಬಳಿತ್ಥಾ ಸೂಕ್ತ 'ಅಭಿಷೇಕಸೂಕ್ತಾನಿ' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದೆ.

ಆವರಣಪೂಜಾ

(ಓಂ ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ ॥) ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ । ಓಂ ಧರಾಯೈ ನಮಃ । ಕೃದ್ಧೋಲ್ಕಾಯ । ಮಹೋಲ್ಕಾಯ । ವೀರೋಲ್ಕಾಯ । ದ್ಯುಲ್ಕಾಯ । ಸಹಸ್ರೋಲ್ಕಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾವರಣಮ್ ॥) ಓಂ ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ । ಮಾಯಾಯೈ । ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ । ಜಯಾಯೈ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ । ಕೃತ್ಯೈ । ಅನಿರುದ್ಧಾಯ । ಶಾಂತ್ಯೈ । ವಿಶ್ವಾಯ । ತೈಜಸಾಯ । ಪ್ರಾಜ್ಞಾಯ । ತುರ್ಯಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣಮ್ ॥) ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ನಾರಾಯಣಾಯ । ಮಾಧವಾಯ । ಗೋವಿಂದಾಯ । ವಿಷ್ಣವೇ । ಮಧುಸೂದನಾಯ । ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ । ವಾಮನಾಯ । ಶ್ರೀಧರಾಯ । ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ । ಪದ್ಮನಾಭಾಯ । ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ತೃತೀಯಾವರಣಮ್ ॥) ಓಂ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ । ವಾಸುದೇವಾಯ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ । ಅನಿರುದ್ಧಾಯ । ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ । ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ । ನರಸಿಂಹಾಯ । ಅಚ್ಯುತಾಯ । ಜನಾರ್ದನಾಯ । ಉಪೇಂದ್ರಾಯ । ಹರಯೇ । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾವರಣಮ್ ॥ ಓಂ ಮತ್ಸ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಕೂರ್ಮಾಯ । ವರಾಹಾಯ । ನೃಸಿಂಹಾಯ । ವಾಮನಾಯ । ಪರಶುರಾಮಾಯ । ರಾಮಾಯ । ಕೃಷ್ಣಾಯ । ಬುದ್ಧಾಯ । ಕಲ್ಕಿನೇ । ಅನಂತಾಯ । ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಪಂಚಮಾವರಣಮ್ ॥) ಓಂ ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ । ವಾಯವೇ । ಈಶಾನಾಯ । ಗರುಡಾಯ । ವಾರುಣ್ಯೈ । ಗಾಯತ್ರ್ಯೈ । ಭಾರತ್ಯೈ । ಗಿರಿಜಾಯೈ । ಸೌಪರ್ಣ್ಯೈ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಷಷ್ಠಾವರಣಮ್ ॥) ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ಸುರಾಧಿಪತಯೇ ಸಭಾರ್ಯಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ । ಅಗ್ನಯೇ ತೇಜೋಽಧಿಪತಯೇ... । ಯಮಾಯ ಪ್ರೇತಾಧಿಪತಯೇ.... । ನಿರ್ಋತಯೇ ರಕ್ಷೋಽಧಿಪತಯೇ... । ವರುಣಾಯ ಜಲಾಧಿಪತಯೇ.... । ವಾಯವೇ ಪ್ರಾಣಾಧಿಪತಯೇ.... । ಸೋಮಾಯ ನಕ್ಷತ್ರಾಧಿಪತಯೇ... । ಈಶಾನಾಯ ವಿದ್ಯಾಧಿಪತಯೇ.... । ಅನಂತಾಯ ನಾಗಾಧಿಪತಯೇ... । ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಲೋಕಾಧಿಪತಯೇ ಸಭಾರ್ಯಾಯ ಸಾಯುಧಾಯ ಸವಾಹನಾಯ ಸಪರಿಗ್ರಹಾಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪಾರ್ಷದಾಯ ನಮಃ ॥ (ಇತಿ ಸಪ್ತಮಾವರಣಮ್ ॥)

(ಇತ್ಯಾವರಣಪರೋಕ್ತಸ್ಥಾನೇಷು ತತ್ತದ್ದೇವತಾಶ್ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ

ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥) ಸರ್ವಾಭ್ಯ ಆವರಣದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ॥ ಆಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಅರ್ಘ್ಯಂ । ಪಾದ್ಯಂ । ಆಚಮನಂ । ಮಧುಪರ್ಕಂ । ಪುನರಾಚಮನಂ । ಸ್ನಾನಂ । ವಸ್ತ್ರಂ । ವಿಭೂಷಣಂ । ಉಪವೀತಂ । ಗಂಧಂ । ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಪೂಜಯೇತ್ ॥)

ಧೂಪದೀಪಸಮರ್ಪಣಮ್

ವನಸ್ಪತಿರಸೋತ್ಪನ್ನೋ ಗಂಧಾಢ್ಯೋ ಧೂಪ ಉತ್ತಮಃ । ಆಘ್ರೇಯಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಧೂಪೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ ೧ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಧೂಪಮಾಘ್ರಾಪಯಾಮಿ ॥ ಜ್ಯೋತಿಃ ಶುಕ್ಲಶ್ಚ ತೇಜಶ್ಚ ದೇವಾನಾಂ ಸತತಂ ಪ್ರಿಯಃ । ಪ್ರಭಾಕರೋ ಮಹಾತೇಜಾ ದೀಪೋಽಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ ೨ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ದೀಪಂ ದರ್ಶಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಧೂಪದೀಪೌ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಏಕಾರಾತ್ರಿಕಾಂ ಸವ್ಯೇನ ಹಸ್ತೇನ ನಿರ್ವಾಪ್ಯ, ಧೂಪಶೇಷಂ [ಅಂಗಾರಂ] ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಪಾತ್ರೇ ನಿದಧ್ಯಾತ್ । ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ ಪಠೇತ್ ॥)

ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣಮ್[೧]

(ದೇವಸ್ಯಾಗ್ರೇ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ವಾ ಚತುರಸ್ರಂ ಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವೋಪರಿ ರಂಗವಲ್ಲ್ಯಾಂ ಶ್ರೀ(ಶ್ರೀಃ)ಬೀಜಂ ವಿಲಿಖ್ಯ ತದುಪರಿ"ಭಕ್ಷ್ಯಾಣಿಚಾಗ್ನಿಕೋಣೇತು ನೈಋರ್ತ್ಯಾಂ ಪಾಯಸಂ ನ್ಯಸೇತ್ । ವಾಯವ್ಯಾಮುಪಭೋಜ್ಯಂ ಚ ಈಶಾನ್ಯಾಂ ಶಾಕಮೇವ ಚ । ಮಧ್ಯೇ ಚರುಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಘೃತಪಾತ್ರಂ ಸಮಾವಿಶೇತ್ ॥" ಅನ್ಯಮಂಡಲೇ ಪಾನೀಯೋದಕಂ ಕ್ಷೀರಂ ದಧಿ ಫಲಾನಿ ವೈಶ್ವದೇವಾರ್ಥಂ ತಂಡುಲಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಚ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ । ನೈವೇದ್ಯಪದಾರ್ಥಾನ್ ಆಜ್ಯೇನ ಅಭಿಘಾರ್ಯ ಜಲಂ ಮೂಲೇನ ಜಪ್ತ್ವಾ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯಾ ನೈವೇದ್ಯೋಪರಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಘೃತತಾಂಬೂಲೇ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಸರ್ವೇಷು ಪದಾರ್ಥೇಷು ತುಲಸೀದಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ವಾಯ್ವಾದಿಮುದ್ರಾಃ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಜಲಂ ಮೂಲೇನಾಭಿಮಂತ್ರ್ಯ)

---

೧ ದೇವರ ಮುಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೌಕವಾಗಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಃ ಎಂದು ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬರೆದು ಆ ಮಂಡಲದ ಆಗ್ನೇಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೂ, ನೈಋರ್ತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಯಸವನ್ನೂ, ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಕಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ (ಅನ್ನ) ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಅದರ ಸಮೀಪ ಅಭಿಘಾರಕ್ಕೂ, ವೈಶ್ವದೇವಕ್ಕೂ ಘೃತಪಾತ್ರವನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಂದು ಮಂಡಲ

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ । ಸತ್ಯಂತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಪರಿಷಿಚ್ಯ) ಓಂ ಅಂತಶ್ಚರತಿ ಭೂತೇಷು ಗುಹಾಯಾಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಃ । ತ್ವಂ ಯಜ್ಞಸ್ತ್ವಂ ವಷಟ್ಕಾರಸ್ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಪುರುಷಃ ಪರಃ । ಸಶ್ರೀಕಾಯ ಸಪರಿವಾರಾಯ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ) ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ಆಪೋಶನಂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥)

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ॥ ಓಂ ಯಾ ವಾಂ ಕಶಾ ಮಧುಮತ್ಯಶ್ವಿನಾ ಸೂನೃತಾವತೀ । ತಯಾ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಮ್ ॥ ಓಂ ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ । ಅಪ್ಸುಕ್ಷಿತೋ ಮಹಿನೈಕಾದಶ ಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ ॥ ಓಮ್ ॥ ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ । ಓಂ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ । ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ । ಓಂ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ವಾಸುದೇವಾಯ । ಓಂ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ನಾರಾಯಣಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥ (ಇತಿ ಸಾರ್ಘ್ಯೋದಕಂ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ತುಲಸೀದಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಅಂಜಲಿಮುದ್ರಯಾ) ಅದ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಕಲ್ಪಿತಂ ಚಾಪರೇ ಗೃಹೇ । ಪಕ್ವಮನ್ನಂ ಸಪಾನೀಯಂ ಸರ್ವೋ-

---

ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ಇಡಬೇಕು.

ಭಗವನ್ನಿವೇದನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಗವದ್ರೂಪವೂ ಇರುತ್ತದೆ. 'ಅನ್ನಾಭಿಮಾನೀ ಚಂದ್ರಸ್ತು ವಿಚಿಂತ್ಯಸ್ತತ್ರ ಕೇಶವಃ' ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿದೇವತೆ ಚಂದ್ರನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಶವನಾಮಕ ಭಗವದ್ರೂಪವೂ ಇದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಭಗವದ್ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನೈವೇದ್ಯಪದಾರ್ಥಾಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಗವದ್ರೂಪಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಆವಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಗವದ್ರೂಪಕ್ಕೂ ಐಕ್ಯಚಿಂತನೆಮಾಡುವುದೇ ನೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣೆ. ಈ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಾಖ್ಯರಸವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೂ, ದೇವಭೋಗ್ಯರಸಗಳನ್ನು ತಾರತಮ್ಯಾನುಸಾರ ರಮಾ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಪುಷ್ಕರ ಪರ್ಯಂತ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಮಾನುಷಭೋಗ್ಯರಸವನ್ನು ಪ್ರಸಾದರೂಪವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಟ.

ಪಸ್ಕರಸಂಯುತಮ್ ॥ ಯಥಾಕಾಲಂ ಮನುಷ್ಯಾದ್ಯೈರ್ಭೋಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಶರೀರಿಭಿಃ । ತತ್ ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಽಸ್ತು ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮೇ ಜನಾರ್ದನಃ ॥ ಅನ್ನಾನಿ ಪಾಯಸಮುಖಾನಿ ವಿಶುದ್ಧಿಮಂತಿ ಸ್ನಿಗ್ಧಾನಿ ಸತ್ಕದಲಿಮೋದಕ-ಸಂಭೃತಾನಿ । ಸರ್ಪಿರ್ಗುಡೈರ್ಮಧುಭಿರಾರ್ದ್ರತಮಾನಿ ಭೂಯಃ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸಮರ್ಪಯಂತಿ ಧನ್ಯತಮೋ ನರಸ್ತೇ [ನಮಸ್ತೇ] ॥ ಸಶ್ರೀಕಾಯ ಸಪರಿ-ವಾರಾಯ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ಪುನರೇಕಂ ತುಲಸೀ-ದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ ॥) ಓಂ ಸಹಸ್ರಾರ ಹುಂ ಫಟ್ ॥ (ಇತಿ ಸುದರ್ಶನ-ಮಂತ್ರೇಣ ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಮುಖಂ ವಸ್ತ್ರೇಣಾಽಚ್ಛಾದ್ಯ, ಭುಂಜಾನಂ ಚಿಂತಯೇತ್ । ಮೂಲೇನ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ [೧೦೮], ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿ [೨೮], ದ್ವಾದಶವಾರಂ [೧೨] ವಾ ಜಪ್ತ್ವಾ ವಸ್ತ್ರಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ಸಕೃತ್ ಉದಕಂ ದತ್ವಾ) ಸಶ್ರೀಕಾಯ ಸಪರಿವಾರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ಮೂಲೇನ ತ್ರಿಃ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಗಂಡೂಷಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಹಸ್ತಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ । ಮುಖವಸ್ತ್ರಂ । ಶುದ್ಧಾಽಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ರಮಾಯಾಃ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ[೧])

ಪೂಗೀಫಲಸಮಾಯುಕ್ತಂ ನಾಗವಲ್ಲೀದಲೈರ್ಯುತಮ್ । ಕರ್ಪೂರಚೂರ್ಣ-ಸಂಯುಕ್ತಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಮ್ ॥ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಕ್ರಮುಕತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ । ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಸ್ಯ ಭಾಗಂ ಪೃಥಕ್ ನಿಧಾಯ ವೈಶ್ವದೇವಾರ್ಥೇ ಚ ನೈವೇದ್ಯಭಾಗಂ ಪೃಥಕ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ) ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ದತ್ತ-[ದಧಿಸಹಿತ]ನೈವೇದ್ಯಶೇಷಂ ವಿಷ್ವ-ಕ್ಸೇನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ತೀರ್ಥಂ ಚ ದತ್ವಾ ವಿಸರ್ಜಯೇತ್॥ ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಶ್ರೀಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಸ್ಯ[೨]) ಓಂ ಪ್ರಥಮೋ ಹನುಮನ್ನಾಮ ದ್ವಿತೀಯೋ ಭೀಮ ಏವ ಚ । ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞಸ್ತೃತೀಯಸ್ತು ಭಗವತ್ಕಾರ್ಯ-ಸಾಧಕಃ ॥ (ಇತಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯೇನ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ)

---

೧ ರಮಾದೇವಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪ್ರದಾಯವಿರುವವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೨ ಏಕಾದಶೀ ದಿವಸ ಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನೂ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸ ಬಾರದು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೀರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಓಂ ತದಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಮಭಿ ಪಾಥೋ ಅಶ್ಯಾಂ ನರೋ ಯತ್ರ ದೇವಯವೋ ಮದಂತಿ । ಉರುಕ್ರಮಸ್ಯ ಸ ಹಿ ಬಂಧುರಿತ್ಥಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದೇ ಪರಮೇ ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ ॥ ಓಮ್ ॥

ಓಂ ಪೀಠೇ ರತ್ನೋಪಕ್ಲೃಪ್ತೇ ರುಚಿರರುಚಿಮಣಿಜ್ಯೋತಿಷಾ ಸನ್ನಿಷಣ್ಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಭಾವಿನಂ ತ್ವಾಂ ಜ್ವಲತಿ ನಿಜಪದೇ ವೈದಿಕಾದ್ಯಾ ಹಿ ವಿದ್ಯಾಃ । ಸೇವಂತೇ ಮೂರ್ತಿಮತ್ಯಃ ಸುಚರಿತ ಚರಿತಂ ಭಾತಿ ಗಂಧರ್ವಗೀತಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ದೇವಸಂಸತ್ಸ್ವಪಿ ತವ ಭಗವನ್ನರ್ತಿತದ್ಯೋವಧೂಷು ॥ (ಇತಿ ತ್ರಿವಾರಂ ತೀರ್ಥಂ ದತ್ವಾ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ ನೈವೇದ್ಯೇ ತೀರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಚ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ)ಓಂ ನಮೋ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಯ । ಓಂ ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥ (ಇತಿ ತೀರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಚ ದತ್ವಾ, ಗರುಡಸ್ಯ ಘಂಟಾಯಾಃ ಗುರೋರ್ವೃಂದಾವನಸ್ಯ ಚ ತೀರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಚ ದತ್ವಾ, ನೈವೇದ್ಯಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಘಂಟಾನಾದಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ದ್ವಾದಶವಾರಂ ಮೂಲೇನ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಧೂಪಂ[೧] ದೀಪಂ ಮಂಗಲನೀರಾಜನಂ ಚ ಕುರ್ಯಾತ್ । ತನ್ಮಧ್ಯೇ—)

ಮಂಗಲನೀರಾಜನಮ್

ಓಂ ಜಯತ್ಯಜೋಽಖಂಡಗುಣೋರುಮಂಡಲಃ ಸದೋದಿತೋ ಜ್ಞಾನಮರೀಚಿಮಾಲೀ । ಸ್ವಭಕ್ತಹಾರ್ದೋಚ್ಚತಮೋನಿಹಂತಾ ವ್ಯಾಸಾವತಾರೋ ಹರಿರಾತ್ಮಭಾಸ್ಕರಃ ॥ ೧ ॥ ಜಯತ್ಯಜೋಽಕ್ಷೀಣಸುಖಾತ್ಮಬಿಂಬಃ ಸ್ವೈಶ್ವರ್ಯಕಾಂತಿಪ್ರತತಃ ಸದೋದಿತಃ । ಸ್ವಭಕ್ತಸಂತಾಪದುರಿಷ್ಟಹಂತಾ ರಾಮಾವತಾರೋ ಹರಿರೀಶಚಂದ್ರಮಾಃ ॥ ೨ ॥ ಜಯತ್ಯಸಂಖ್ಯೋರುಬಲಾಂಬುಪೂರೋ ಗುಣೋಚ್ಚರತ್ನಾಕರ ಆತ್ಮವೈಭವಃ । ಸದಾ ಸದಾತ್ಮಜ್ಞನದೀಭಿರಾಪ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರೋ ಹರಿರೇಕಸಾಗರಃ ॥ ೩ ॥ ಜಯತಿ ಹರಿರಚಿಂತ್ಯಃ ಸರ್ವದೇವೈಕವಂದ್ಯಃ ಪರಮಗುರುರಭೀಷ್ಟಾವಾಪ್ತಿದಃ ಸಜ್ಜನಾನಾಮ್ । ನಿಖಿಲಗುಣಗಣಾರ್ಣೋ ನಿತ್ಯನಿರ್ಮುಕ್ತದೋಷಃ ಸರಸಿಜನಯನೋಽಸೌ ಶ್ರೀಪತಿರ್ಮಾನದೋ ನಃ ॥ ೪ ॥

೧ ಈ ಧೂಪಶೇಷ ಅಂಗಾರವನ್ನೇ ಧಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಓಂ ಶ್ರಿಯೋ ಜಾತಃ ಶ್ರಿಯ ಆ ನಿರಿಯಾಯ ಶ್ರಿಯಂ ವಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋ ದಧಾತಿ । ಶ್ರಿಯಂ ವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವಮಾಯನ್ ಭವಂತಿ ಸತ್ಯಾ ಸಮಿಥಾ ಮಿತದ್ರೌ ॥ ೧ ॥ ಶ್ರಿಯ ಏವೈನಂ ತಚ್ಛ್ರಿಯಮಾದಧಾತಿ ಸಂತತಮೃಚಾ ವಷಟ್ಕೃತ್ಯಂ ಸಂತತ್ಯೈ ಸಂಧೀಯತೇ । ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿರ್ಯ ಏವಂ ವೇದ ॥ ॥ ೨ ॥ ನಮೋ ಮಹದ್ಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅರ್ಭಕೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ಯುವಭ್ಯೋ ನಮ ಆಶಿನೇಭ್ಯಃ । ಯಜಾಮ ದೇವಾನ್ ಯದಿ ಶಕ್ನವಾಮ ಮಾ ಜ್ಯಾಯಸಃ ಶಂಸಮಾ ವೃಕ್ಷಿ ದೇವಾಃ ॥ ೩ ॥ ಓಮ್ ॥ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೈಃ ಪಾದದ್ವಯೋಃ ತ್ರಿಃ ಮಧ್ಯೇ ತ್ರಿಃ, ಮುಖಪಂಕಜೇ ತ್ರಿಃ, ಸರ್ವಾಂಗೇ ತಥಾ ತ್ರಿಃ ಚಕ್ರಾಕಾರಂ ಘಂಟಾನಾದಪುರಸ್ಸರಂ ನೀರಾಜನಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ । ತಥಾ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ-ಗರುಡಾದೀನಾಂ ಚ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಮಂಗಲ-ನೀರಾಜನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ, 'ಧ್ರುವಾದ್ಯೌ' 'ಯೋನಃ ಪಿತಾ', 'ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ', ಇತಿ ಋಚಃ ಪಠೇತ್ ॥)

ಓಂ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯ ಪ್ರಸಹ್ಯಸಾಹಿನೇ ನಮೋ ವಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ । ಸ ಮೇ ಕಾಮಾನ್ ಕಾಮ ಕಾಮಾಯ ಮಹ್ಯಂ ಕಾಮೇಶ್ವರೋ ವೈಶ್ರವಣೋ ದದಾತು ॥ ಕುಬೇರಾಯ ವೈಶ್ರವಣಾಯ ಮಹಾರಾಜಾಯ ನಮಃ ॥ ಓಮ್ ॥ (ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ) ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಛತ್ರಂ । ಚಾಮರಂ । ದರ್ಪಣಂ । ವ್ಯಜನಂ । ಪಾದುಕೇ । ಗೀತಂ । ನೃತ್ಯಂ । ವಾದಿತ್ರಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಸಮಸ್ತರಾಜೋಪಚಾರಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ತುಲಸೀದಲಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸಂ ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ, ಅಂಗನ್ಯಾಸಂ ಧ್ಯಾನಾನಿ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ॥)

ಬಿಂಬಚ್ಛಾಯಾದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಶಂಖಭ್ರಮಣಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಶುದ್ಧೋದಕೇನ ಶಂಖಮಾಪೂರ್ಯ, ತುಲಸೀದಲಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ

ಶಂಖಮುದ್ರಾಂ ಧೇನುಮುದ್ರಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಮೂಲೇನಾಷ್ಟವಾರಮಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ಪಾದಾದಿಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ ನಾಭ್ಯಾದಿಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ ಹೃದಯಾದಿಮುಕುಟಪರ್ಯಂತಂ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ತ್ರಿರಾವೃತ್ಯ ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ತತ್ತೋಯಂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೋದಕೇ ದದ್ಯಾತ್ । ಶಂಖಂ ಪೀಠೇ ಸವ್ಯತೋ ನಿಧಾಯ)

ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ । ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತ ಪುರಂ ನ ಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ॥ ಓಮ್ ॥ (ಇತಿ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಏಕವಾರಂ ಮೂಲೇನ ಭ್ರಮಣಂ ಕೃತ್ವಾ)ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ॥(ಇತಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ) ರಮಾಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಸನಕಾದ್ಯಾಃ ಶುಕಾದಯಃ । ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಪ್ರಸಾದೋಽಯಂ ಸರ್ವೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ವೈಷ್ಣವಾಃ ॥ (ಇತಿ ಶಂಖಸ್ಯ) 'ಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ ॥' (ಪ್ರಾಣಸ್ಯ) 'ವಂ ವಾಯವೇ ನಮಃ ॥' (ಇತಿ ತೀರ್ಥನಿರ್ಮಾಲ್ಯಾದೀನ್ ದತ್ವಾ. ಗರುಡೇ ಘಂಟಾಯಾಂ ಚ ದದ್ಯಾತ್ ॥)

ಸಮಾಪನಮ್

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪಃಪೂಜಾಕ್ರಿಯಾದಿಷು । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್ ॥ ೧ ॥ ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಜನಾರ್ದನ । ಯತ್ ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ತೇ ॥ ೨ ॥ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾತ್ಮನಾ ವಾಽನುಸೃತಸ್ವಭಾವಃ । ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥ ೩ ॥

(ತಿಥ್ಯಾದೀನುಚ್ಚಾರ್ಯ) ಅನೇನ [ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲೇ] ಮಯಾ ಕೃತೇನ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪೂಜಾಕರ್ಮಣಾ ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತಃ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥ (ಇತಿ ತುಲಸೀದಲಾನಿ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ತತ್ತುಲಸೀಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ) ಪ್ರಸೀದ ಭಗವನ್ ಆಗಚ್ಛಾಗಚ್ಛ । ಭಗವಂತಂ ಸಶ್ರೀಕಂ ಸಪರಿವಾರಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಮಮ ಹೃತ್ಕಮಲೇ [ಅನ್ಯಗೃಹೇ-ಸೂರ್ಯಮಂಡಲೇ] ಪ್ರಾವಾಹಯಾಮಿ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾವಾಹ್ಯ ತುಲಸೀಂ ಕರ್ಣಯೋರ್ಧೃತ್ವಾ ಹೃದಯೇ ಹಸ್ತಂ ನ್ಯಸ್ಯ) ಯಾಚೇಽಹಂ ತ್ವಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶ ನಮಾಮಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ । ಹೃದಯೇ ಕುರು ಸಂವಾಸಂ ಶ್ರಿಯಾ

ಸಹ ಜಗತ್ಪತೇ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ, ಆತ್ಮನಿ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸೌ ಕೃತ್ವಾ ಘಂಟಾನಾದಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥)

ಕ್ಷಮಾಪಣಮ್

ನ ಜಾನೇ ಕರ್ಮ ಯತ್ಕಿಂಚಿನ್ನಾಪಿ ಲೌಕಿಕವೈದಿಕೇ । ನ ನಿಷೇಧವಿಧೀನ್ ವಿಷ್ಣೋ ತವ ದಾಸೋಽಸ್ಮಿ ಕೇವಲಮ್ ॥ ೧ ॥ ಅಪರಾಧಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇಽಹರ್ನಿಶಂ ಮಯಾ । ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮೇ ದೇವ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ೨ ॥ ಆಪಾದಮೌಲಿಪರ್ಯಂತಂ ಪಶ್ಯತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ । ಪಾತಕಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಕಿಂ ಪುನಶ್ಚೋಪಪಾತಕೈಃ । ಸುಪೂಜಿತಂ ಹರಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೩ ॥ ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್ । ತಥಾಽಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ನಾನ್ಯಥಾ ॥ ೪ ॥ ತದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಫಲಂ ಮಹ್ಯಂ ತತ್ಪ್ರಸಾದಃ ಪುನಃ ಪುನಃ । ಕರ್ಮನ್ಯಾಸೋ ಹರೇರೇವಂ ವಿಭೋಸ್ತುಷ್ಟಿಕರಃ ಸದಾ ॥ ೫ ॥ ಸ್ವವಂದನಂ ಯಥಾ ಪಿತ್ರಾ ಕಾರಿತಂ ಶಿಶುಕರ್ತೃಕಮ್ । ಏವಂ ಪೂಜಾ ವಿಷ್ಣ್ವಧೀನಾ ಭವೇಜ್ಜೀವಕೃತೇತ್ಯಪಿ ॥ ೬ ॥ ಮಾದೃಶೋ ನ ಪರಃ ಪಾಪೀ ತ್ವಾದೃಶೋ ನ ದಯಾಪರಃ । ದಾಸೋಽಯಮಿತಿ ಮಾಂ ಮತ್ವಾ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ॥ ೭ ॥ ಪಾಪೋಽಹಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾಽಹಂ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಪಾಪಸಂಭವಃ । ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶರಣಾಗತವತ್ಸಲ ॥ ೮ ॥ ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ । ತಸ್ಮಾತ್ ಕಾರುಣ್ಯಭಾವೇನ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಜನಾರ್ದನ ॥ ೯ ॥ ಯಃ ಸರ್ವಗುಣಸಂಪೂರ್ಣಃ ಸರ್ವದೋಷವಿವರ್ಜಿತಃ । ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತ ಏವಾಲಂ ವಿಷ್ಣುರ್ಮೇ ಪರಮಃ ಸುಹೃತ್ ॥ ೧೦ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್ । ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಸ್ತೋತ್ರ [ಜಿತಂತೇಸ್ತೋತ್ರ] ಶತಾಪರಾಧಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ ಪಠೇತ್ ॥)

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾಃ[1]

ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಜನ್ಮಾಂತರಕೃತಾನಿ ಚ । ತಾನಿ ತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಪದೇಪದೇ ॥ ೧ ॥ ತೀರ್ಥಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ವ್ರತಕೋಟಿಶತಾನಿ ಚ । ನಾರಾಯಣಪ್ರಣಾಮಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹಂತಿ ಷೋಡಶೀಮ್ ॥ ೨ ॥ ಉರಸಾ

೧ ರಾತ್ರಿಪೂಜೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಶಾಲಗ್ರಾಮಸಂಪುಟವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ದೇವರ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿರಸಾ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ಮನಸಾ ವಚಸಾ ತಥಾ । ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣಾಮೋಽಷ್ಟಾಂಗ ಈರಿತಃ ॥ ೩ ॥ ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿಶಿರೋರುಬಾಹವೇ । ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ ಸಹಸ್ರಕೋಟೀಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥ ೪ ॥ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ । ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ೫ ॥ ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುತಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿನೇ । ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥ ೬ ॥ ನಮೋ ನಮೋ ನಮೋ ನಮೋ ನತೋಽಸ್ಮಿ ತೇ ಸದಾ ಪದಮ್ । ಸಮಸ್ತಸದ್ಗುಣೋಚ್ಛ್ರಿತಂ ನಮಾಮಿ ತೇ ಪದಂ ಪುನಃ ॥ ೭ ॥ ಸ್ವತಂತ್ರಾಯಾಖಿಲೇಶಾಯ ನಿರ್ದೋಷಗುಣರೂಪಿಣೇ । ಶ್ರೇಯಸೇ ಮೇ ಸುಪೂರ್ಣಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ತೇ ॥ ೮ ॥ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸತತಮೇಕರೂಪಿಣೇ ದಶರೂಪಿಣೇ ಶತಸಹಸ್ರರೂಪಿಣೇ । ಅವಿಕಾರಿಣೇ ಸ್ಫುಟಮನಂತರೂಪಿಣೇ ಸುಖಚಿತ್ಸಮಸ್ತತನವೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥ ೯ ॥ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇಽಖಿಲಕಾರಣಾಯನಾರಾಯಣಾಯಾರ್ತಿವಿನಾಶನಾಯ । ಸರ್ವಾಗಮಾಮ್ನಾಯ ಮಹಾರ್ಣವಾಯ ನಮೋಽಪವರ್ಗಾಯ ಪರಾಯಣಾಯ ॥ ೧೦ ॥ ಮಾತರ್ನಮಾಮಿ ಕಮಲೇ ಕಮಲಾಸನಾದ್ಯೈರ್ದೇವೈಃ ಪದಾಂಬುಜಯುಗಂ ತವ ಸೇಂದ್ರರುದ್ರೈಃ । ಆರಾಧಿತಂ ವಿವಿಧಭೂರುಹದಿವ್ಯಪುಷ್ಪೈರ್ಮಾಂ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ವಿತರಸ್ವ ಮಮೇಪ್ಸಿತಾರ್ಥಾನ್ ॥ ೧೧ ॥ ಇತಿ ದೇವೀಂ ತತೋ ನತ್ವಾ ಅನಂತಗರುಡಾದಿಕಾನ್ । ಅನ್ಯಾಂಶ್ಚ ವೈಷ್ಣವಾನ್ನತ್ವಾ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮೀತಿ ಚಿಂತಯೇತ್ ॥ ೧೨ ॥ ಮಾತರ್ಮೇ ಮಾತರಿಶ್ವನ್ ಪಿತರತುಲಗುರೋ ಭ್ರಾತರಿಷ್ಟಾಪ್ತಬಂಧೋ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮನ್ನಜರ ಜರಯಿತರ್ಜನ್ಮಮೃತ್ಯಾಮಯಾನಾಮ್ । ಗೋವಿಂದೇ ದೇಹಿ ಭಕ್ತಿಂ ಭವತಿ ಚ ಭಗವನ್ನೂರ್ಜಿತಾಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತಾಂ ನಿರ್ವ್ಯಾಜಾಂ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಸದ್ಗುಣಗಣಬೃಹತೀಂ ಶಾಶ್ವತೀಮಾಶು ದೇವ ॥ ಮನೋಜವಂ ಮಾರುತತುಲ್ಯವೇಗಂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂವರಿಷ್ಠಮ್ । ವಾತಾತ್ಮಜಂ ವಾನರಯೂಥಮುಖ್ಯಂ ಶ್ರೀರಾಮದೂತಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥ ಬುದ್ಧಿರ್ಬಲಂ ಯಶೋ ಧೈರ್ಯಂ ನಿರ್ಭಯತ್ವಮರೋಗತಾ । ಅಜಾಡ್ಯಂ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಂ ಚ ಹನೂಮತ್ಸ್ಮರಣಾದ್ಭವೇತ್ ॥

ಅನೇನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಕರಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಮಧ್ವಾಂತರ್ಗತಃ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ ॥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

ರಾತ್ರಿಪೂಜಾ[೧]

ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನಾನಂತರಂ ರಾತ್ರಿಪೂಜಾರ್ಥಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಶಃ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತ-ಶಾಲಗ್ರಾಮಾದಿಕಂ ಪೀಠೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ, ತತ್ಪುರತ ಆಚಮ್ಯ, ಆಸನಪ್ರಾಣಾಯಾಮೌ ಸಂಕಲ್ಪಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ, ಘಂಟಾವಾದನಾನಂತರಂ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ, ಶಂಖಪೂಜಾಂ ಪೀಠಪೂಜಾಂ ಆವಾಹನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ, ಅರ್ಘ್ಯ-ಪಾದ್ಯಾದಿಷೋಡಶೋಪಚಾರಾನ್ ದತ್ವಾ, ಕೇಶವಾದಿಚತುರ್ವಿಂಶತಿನಾಮ್ನಾ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರಶತನಾಮ್ನಾ ಚ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಂ ಆವರಣಪೂಜಾಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ-ಧೂಪದೀಪಾದೀನ್ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ, ಜಲಕ್ಷೀರಫಲತಾಂಬೂಲಾದೀನ್ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ತದನಂತರಂ ಶ್ರೀಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣೇ ಚ ಸಮರ್ಪ್ಯ, ಮಂಗಲನೀರಾಜನಂ ರಾಜೋ-ಪಚಾರಪೂಜಾಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾಂಶ್ಚ ಕೃತ್ವಾ, ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ಶಾಯ-ಯಿತ್ವಾ, ಪರಮಾತ್ಮಾ ನಿದ್ರಿತೋಽಭೂದಿತಿ ಮತ್ವಾ ಸಮಾಪಯೇತ್ ॥

ಇತಿ ದೇವಪೂಜಾಪದ್ಧತಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

---

೧ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಆಚಮನ-ಆಸನ-ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ-ಸಂಕಲ್ಪ-ದ್ವಾರಪೂಜೆ-ಘಂಟಾನಾದ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಶಂಖಪೂಜೆ-ಪೀಠಪೂಜೆ-ಆವಾಹನ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಘ್ಯಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ-ಶತನಾಮ-ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರ ಅಥವಾ ದ್ವಾದಶನಾಮಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಗಳನು ಮಾಡಿ, ಆವರಣಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಧೂಪದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮಂಗಲನೀರಾಜನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರಾತ್ರಿಪೂಜಾನಂತರ ಶ್ರೀಪ್ರಾಣದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರದ-ಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರ, ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮೊದಲಾದ ದೇವರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇವರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ತೂಗಿ, ಹಾಡಿ, ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾನೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ, ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ದೇವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ವಿಧಿಗಳು

(ಶತಾಪರಾಧಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದುದು)

೧. ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೆಯೂ, ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳದೆಯೂ ದೇವತಾರ್ಚನ ಮಾಡಬಾರದು.

೨. ದೀಪವಿಲ್ಲದೆ ದೇವಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು.

೩. ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು.

೪. ನೆಲವನ್ನು ಗೋಮಯದಿಂದ ಸಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತಾರ್ಚನ ಮಾಡಬಾರದು.

೫. ಅಗ್ರ್ಯೋದಕವನ್ನು (ಪೂಜೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರು) ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶೋಧಿಸದೆ ಇರಬಾರದು. ಈ ನೀರಿಗೆ ನರಛಾಯೆ ಬೀಳಬಾರದು, ಉಗುರು ತಾಗಬಾರದು. ನೀರಿನ ಪಾತ್ರವು ಮೊಣಕಾಲು ಕಣಕಾಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಬಾರದು. ನೀರುಳ್ಳ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ತರಬಾರದು.

೬. ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಮುಟ್ಟಬಾರದು.

೭. ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಾರದು. ತುಲಸೀಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

೮. ಚೌರ್ಯದಿಂದ (ಕದ್ದು) ತಂದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು.

೯. ಒಮ್ಮೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಪುಷ್ಪ, ಮೊದಲಿನ ದಿವಸ ಕೊಯ್ದಿಟ್ಟ ಪುಷ್ಪ, ಬಾಡಿದ ಪುಷ್ಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು.

೧೦. ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾದ, ಅತಿರಕ್ತವಾಗಿರುವ, ಮೈಗೆ ತಗಲಿದ, ಇಲ್ಲವೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು.

೧೧. ಎಕ್ಕೆಯೆಲೆ, ಹರಳಿನ ಎಲೆ, ವಸ್ತ್ರ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ತಂದ ಪುಷ್ಪ, ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲದ ಪುಷ್ಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು.

೧೨. ತುಲಸೀ ಸಹಿತವಾಗಿರದೆ ಬರೇ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಚನ ಮಾಡಬಾರದು.

೧೩. ತುಲಸಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಬಾರದು.

೧೪. ತುಲಸಿ, ಶಂಖ, ಘಂಟೆ, ಗಂಧ, ಇವಿಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಪೂಜಿಸಬಾರದು. **ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಅಕ್ಷತೆಕಾಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು.**

೧೫. ಧೂಪಾರತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೂ, ಸ್ತೋತ್ರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆಯೂ, ಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೧೬. ಧೂಪವನ್ನು ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅಥವಾ ಕೈಯಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬಾಯಿಂದ ಊದಬಾರದು. ಘೃತಾಕ್ತವಲ್ಲದ ಗುಗ್ಗುಳವನ್ನು ಧೂಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಬರೇ ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಬರೇ ಗುಗ್ಗುಳ ಧೂಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು.

೧೭. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೋಕವಾರ್ತೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಾರದು.

೧೮. ಕೂದಲು, ಗಡ್ಡ, ಮೀಸೆ, ಉಗುರು, ಮೊದಲಾದುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವರನ್ನೂ ಪೂಜಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದು.

೧೯. ಬೇರೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರ, ಕರಿ ವಸ್ತ್ರ, ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರ, ಒಗೆಯದ ವಸ್ತ್ರ, ಜೀರ್ಣವಾದ ವಸ್ತ್ರ, ಇವುಗಳನ್ನು ದೇವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸದೆ ಇರಬಾರದು.

೨೦. ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೂ, ಗುರುಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೂ ಇಲ್ಲದೆ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೧. ಗುರುಮಂತ್ರ, ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರಗಳ ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದವರು ಪಾಕಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭಗವನ್ನಿವೇದನ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೨. ಆವಾಹನಾದಿ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೩. ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವಿಲ್ಲದೆ ದೇವತಾರ್ಚನ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೪. ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಸ್ತೋತ್ರವನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮವನ್ನೂ, ಪುರುಷಸೂಕ್ತವನ್ನೂ ಪಠಿಸದೆ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೫. ಶಂಕರಾದಿದೇವತೆಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಮಾನವಾಗಲೀ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪೂಜಿಸಬಾರದು.

೨೬. ತುಲಸೀಮಣಿಮಾಲೆ, ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿಮಾಲೆ, ಉತ್ತರೀಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೭. ಕಚ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆಯೂ, ದ್ವಿಕಚ್ಚೆ ಪುಚ್ಛಕಚ್ಚೆಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೨೮. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲಾಲಿಸಬಾರದು.

೨೯. ಆಲಸ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ, ನಿಷ್ಠುರ ಮಾತಾಡುತ್ತಾಗಲಿ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೦. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಬಾರದು.

೩೧. ವಾತ. ಮಲ, ಮೂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೨. ಕೂದಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆಯೂ, ಒದ್ದೆವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡೂ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ದೇವಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

೩೩. ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ವಿಸರ್ಜನ ಮಾಡದೆಯೂ, ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳ ದೆಯೂ ಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೪. ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೆಯೂ, ಉಡುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಒಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೂ, ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಪಾಕ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೫, ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಆಕಳ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಅಭಿಘಾರ ಮಾಡದೆ ಸಮರ್ಪಿಸ ಬಾರದು.

೩೬. ನೈವೇದ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಬಾರದು. ಮೊದಲಿನ ದಿವಸ ಪಕ್ವ ಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬಾರದು.

೩೭. ಅಪರಾಹ್ಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೮. ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಬೆವರು ಸುರಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೩೯. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ದೊಡ್ಡವರು ಬಂದರೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡದೆ ಇರಬಾರದು.

೪೦. ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಧೂಳನ್ನು ಝಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

೪೧. ಯಾರಾದರೂ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗಬಾರದು.

೪೨. ಪೂಜಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸದೆ ಇರಬಾರದು.

೪೩. ದೇವರ ದೀಪಕ್ಕೆ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

೪೪. ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಾರದು. ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರಗಳೆಂದರೆ: 'ತಾಪಃ ಪುಂಡ್ರಸ್ತಥಾ ನಾಮ ಮಂತ್ರೋ ಯಾಗಸ್ತಥೈವ ಚ । ಅಮೀ ಹಿ ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರಾ ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ವಿಶೇಷತಃ ॥' (ಪರಾಶರಸ್ಮೃತಿಃ)

೧. ತಾಪಃ—ಗುರುಗಳಿಂದ ತಪ್ತಚಕ್ರಶಂಖಮುದ್ರಾಧಾರಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೨. ಪುಂಡ್ರಃ—ಕೇಶವಾದಿ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಗಳಿಂದ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾದಿ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೩. ನಾಮಃ—ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೪. ಮಂತ್ರಃ—ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೫. ಯಾಗಃ—ದೇವರ ಪೂಜಾ.

೪೫. ಏಕಾದಶೀವ್ರತವನ್ನೂ, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯವ್ರತವನ್ನೂ ಆಚರಿಸದೆ ಇರಬಾರದು. ತುಲಾ (ಕಾರ್ತಿಕ), ಮಕರ (ಮಾಘ), ಮೇಷ (ವೈಶಾಖ), ಈ ಮಾಸತ್ರಯಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಬಾರದು.

೪೬. ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

೪೭. ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೂದಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಅನ್ಯಜಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಆಚಮನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಾರದು.

೪೮. ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಜಸ್ವಲೆಯನ್ನು ನೋಡಬಾರದು; ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

೪೯. ಅಭೋಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬಾರದು. ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿನ್ನಲೇಬಾರದು.

೫೦. ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಪೂಜಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಎತ್ತುವಾಗ ಶಬ್ದ ಮಾಡಬಾರದು.

೫೧. ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

೫೨. ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ದೇವರ ಪೂಜಾ ಮಾಡಬಾರದು.

೫೩. ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಯೆ ನಾವು ಪೂಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಯತ್ಕರೋಷಿ ಯದಶ್ನಾಸಿ ಯಜ್ಜುಹೋಷಿ ದದಾಸಿ ಯತ್ । ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿ ಕೌಂತೇಯ ತತ್ ಕುರುಷ್ವ ಮದರ್ಪಣಮ್ ॥' ಎಂಬ ಭಗವದಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಗಾಗಲೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಇವರಿಂದ ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

S. ೨೪೮/೦: 1037/R. 1183 1000-5-1974

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್ಷಣಮ್ (ಭಾಗವತೋಕ್ತ)	...	...	0.30
ಪಾಂಡವಗೀತಾ (ಗೋಸಾವಿತ್ರೀಸ್ತೋತ್ರ)	...	...	0.20
ಮಹಾಸಂಕಲ್ಪ	...	...	0.30
ಯಜುರ್ವೇದಿ ತ್ರೈಕಾಲಿಕ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ (ಅಷ್ಟಮಠೀಯ)		...	0.75
ಋಗ್ವೇದೀಯಂ ತ್ರೈಕಾಲಿಕಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮ್	...	...	1.00
ಋಗ್ವೇದೀಯ ಸ್ಮಾರ್ತನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕವಿಧಿ-ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ-ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ದೇವಪೂಜಾ ಸಹಿತ			1.00
ಋಗ್ವೇದೀಯ ಪಂಚಾಯತನ ಪೂಜಾಪದ್ಧತಿ	...	...	1.50
ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರಾಣಿ	...	...	0.35
ಅಭಿಷೇಕಸೂಕ್ತಾನಿ	...	...	0.75
ಋಗ್ವೇದಿ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತ, ಪುರುಷಸೂಕ್ತ	...	...	0.30
ಯಜುರ್ವೇದೀ „ „	...	...	0.25
ತತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ	...	...	0.25
ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ, ಚಮಕ, ಲಘುನ್ಯಾಸ	...	...	0.75
ವಾಯುಸ್ತುತಿ	...	...	0.35
„ (ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥತಾತ್ಪರ್ಯಪುರಶ್ಚರಣವಿಧಿಸಹಿತ)		...	1.25
ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ-ಕವಚ ಸಹಿತ	...	...	0.30
ಶಿವಸ್ತುತಿ (ಇಂದ್ರಾಕ್ಷೀಸ್ತೋತ್ರ ಸಹಿತ)	...	...	0.25
ಶಿವಕವಚ (ಇಂದ್ರಾಕ್ಷೀಸ್ತೋತ್ರ ಸಹಿತ)	...	...	0.30
ಸುಂದರಕಾಂಡಕಥಾಸಂಗ್ರಹ (ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯದ ೭ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ)			0.30
ವಾದಿರಾಜಸ್ತೋತ್ರ-ಕವಚ(ಅಣುವೃಂದಾವನಾಖ್ಯಾನ ಸಹಿತ)		...	0.30
ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ತೋತ್ರ (ಕವಚ ಸಹಿತ)	...	...	0.30
„ ಕನ್ನಡಟೀಕಾ ಸಹಿತ	...	...	0.50
ವೇಂಕಟೇಶಸುಪ್ರಭಾತಂ	...	...	0.30
ಗೋಪೀಗೀತಂ-ಅಚ್ಯುತಾಷ್ಟಕಂ ಇತ್ಯಾದಿ	...	...	0.20
ನವಗ್ರಹಸ್ತುತಿ-ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣಸ್ತೋತ್ರ-ಶನಿಸ್ತೋತ್ರ ಸಹಿತ		...	0.30
ದಶಾವತಾರಸ್ತುತಿ-ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಕಂ	...	...	0.30
ಭೋಜನಮಂತ್ರಗಳು (ಅಣುಭಾಷ್ಯ-ತಾರತಮ್ಯಸ್ತೋತ್ರ-ಗೀತಾಪಂಚದಶೋಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿಹೋತ್ರವಿಧಿ ಸಹಿತ)			0.40

ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾವ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಡುಪಿ

ಬೆಲೆ: ರೂ. 1.00